

Nous contes mesopotàmics

Robert Benaiges Cervera

Arola Editors

Jo que només sé que Robert Benaiges és l'actual alcalde de Cambrils i que ha publicat algun llibre, em pregunto –no sé si tinc dret a fer-ho- ¿d'on li ve a l'autor aquesta inclinació tan profunda per la Mesopotàmia? Quan jo estudiava m'explicaren que era un focus molt important de civilització, que en provenia, entre altres aliments, el blat. També que les cultures es poden perfilar al voltant de la trinitat de les gramínies: el blat (cultura occidental), l'arròs (cultura oriental) i el moresc (cultura ameríndia). Em contaren que el paradís terrenal bíblic es trobava en algun indret dels fèrtils vergers mesopotàmics. Podríem dir que som un apèndix mesopotàmic.

Si faig aquesta digressió inicial és perquè a mi sempre m'ha corprès el territori que s'estén entre els rius Tigris i Èufrates. Em fascina la seva història, cultura, arqueologia. Per nosaltres pot semblar que és un lloc de pas entre occident i l'orient. Benaiges ens el centra al punt just. És un territori tan ric i envejable que els pobles de la vora se n'han volgut emparar; de sempre que ha exercit una força centrípeta tan abassegadora que dura fins als nostres dies. ¿Com s'expliquen sinó les dues guerres de l'Iraq a cavall del canvi de mil·lenni empresa per la coalició occidental?

Robert Benaiges amb cinc nous contes ressalta la centralitat de Mesopotàmia i ens brinda un tast dels homes, del pensament, dels imperis, de les religions i altres fets culturals que han sadollat aquest vast territori.

En el primer el primer conte, "Assiris", ens relata la personalitat d'Assurnasirpal que en boca dels seu escriba és bon amo, exigent, just, bon pare i espòs, culte i religiós. Tanmateix és cruel amb els seus enemics. Aquesta dicotomia d'actuació la resol dient "que l'home neix pur i que es corromp de seguida per l'instint animal que portem dins".

A “Macedonis” parla d’Alexandre el Gran. Del seu regnat efímer, de la seva mort i de la descomposició de l’imperi que va crear. Nosaltres el veiem des del vessant grec, en canvi dins el relat pren la categoria integral que va tenir al l’orient pròxim i mitjà que conquerí. Un detall n’és el nom que li han atribuït les diverses cultures: Eeskandar-e Maqduni els perses, Dhul-Qarnayn, en la tradició de l’Orient Mitjà, Al-Iskandar al-Kebeer en àrab, etc.

“Maniqueus” ens il·lustra sobre aquesta religió creada per Mani basada en la distinció entre el bé i el mal, en la purificació del cos i de l’ànima a través de l’observança d’un ritus estricte. El narrador es considera un deixeble de la Gnosi, un fidel cristià, un budista pacient, un mag del zoroastrisme, un jueu, un panteïsta, un sintosista, un lector de Lao.

Salah al-Din Yusuf ibn Ayyub –el nostre Saladí- és el personatge central d’“Aiúbides”. Home d’origen kurd, exemple de gran estrateg, conqueridor dels llocs sants en mans d’uns regnes croats sumits en la fragmentació, en el pillatge i en les pugnes internes i creador d’una nissaga que donà estabilitat al Pròxim Orient, i tanmateix fou perseguit pels *hashshashin*, fanàtics ismailites.

L’últim conte és “Periodistes” que narra, en el context de la guerra de l’Iraq, la mort d’un periodista a mans dels islamistes radicals. En un article a punt de publicar diu: “Bagdad, en el melic de món, és avui una ciutat en ruïnes [...]. La guerra de l’Iraq és una més a sumar en la llista infinita de guerres, a fer prevaldre un poder sobre un altre, un culte sobre un altre, una diferència sobre una altra o una opinió sobre una segona.”

Ah, i no deixeu de llegir els comentaris de cada part del llibre!

JESÚS FIGUERES

Publicat al diari *El Punt* el 14 de desembre de 2009

<http://www.elpunt.cat/noticia/article/-/-/113821.html>